

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. — Wydana i rozesłana dnia 31 maja 1882.

56.

Ustawa z dnia 28 maja 1882,

o zaprowadzeniu pocztowych kas oszczędności w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł 1.

Pod zarządem i rękojemstwem Rządu zaprowadzona będzie w Wiedniu rządowa kasa oszczędności, Ministrowi handlu podlegająca, do zakresu administracyi pocztowej należąca, która zwać się będzie: „c. k. Urzędem pocztowym kas oszczędności“.

Zakres działania, ustrój i skład osobowy Urzędu pocztowych kas oszczędności, postanowiony będzie drogą rozporządzenia.

Stanowiskami zbiorczemi Urzędu pocztowych kas oszczędności będą urzędy pocztowe w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, które Minister handlu do tego przeznaczy.

Zadaniem Urzędu pocztowych kas oszczędności będzie kierowanie sprawami w ustawie niniejszej wskazanemi i ich wykonywanie; w tym względzie reprezentować on ma Rząd państwa na zewnątrz.

Do objawienia zdań w sposobie opinii, jakoteż do podawania wniosków w sprawach, dotyczących się pocztowych kas oszczędności, zaprowadzona będzie Rada przyboczna.

Skład tej Rady przybocznej będzie ustanowiony a jej zakres działania bliżej oznaczony drogą rozporządzenia.

Artykuł 2.

Urząd pocztowych kas oszczędności ściągą wkładki wniesione do urzędów pocztowych i za pośrednictwem urzędów pocztowych, wypłaca wkładki wypowiedziane.

Artykuł 3.

Urząd pocztowych kas oszczędności umieszczać będzie korzystnie wszelkie wkładki, przewyższające potrzeby bieżące.

Wkładki będą umieszczane korzystnie przez zakupowanie austriackich obligacji długu państwa, przynoszących odsetki.

Artykuł 4.

Dochód z wkładek korzystnie umieszczonych obracany będzie na opłacenie odsetek od wkładek, tudzież na pokrycie wydatków administracyjnych i wszelkich innych.

Dopóki dochód z funduszu zakładowego nie wystarcza na opłacenie odsetek od wkładek i na poniesienie wydatków administracyjnych, niedobór, jakoteż koszt pierwszego urzędu instytutu pokryte będą w sposobie zaliczek z funduszków państwa na karb etatu pocztowego.

Zaliczki te zwrócić trzeba bez odsetek etatowi pocztowemu z nadwyżek, jakie będą z końcem roku administracyjnego.

Nadwyżkę, która pozostanie po zupełnem umorzeniu zaliczek powyższych, użyje się na utworzenie funduszu zasobnego.

Artykuł 5.

Każdy wnoszący wkładki otrzyma od stacyi zbiorczej (urzędu pocztowego), do której wniósł pierwszą wkładkę, książeczkę wkładkową i w niej zapisywana będzie każda kwota wniesiona lub wypłacona, tudzież skapitalizowana kwota odsetek. Każdą następną wkładkę można wnieść do którejkolwiek stacyi zbiorczej (urzędu pocztowego) i ta zapisze ją w książeczce wkładkowej.

Za wkładającego uważany będzie ten, na którego rzecz wkładkę wniesiono.

Książeczka wkładkowa będzie wydawana darmo i jest wolna od stępla.

Urząd pocztowych kas oszczędności otwiera rachunek dla każdego wkładającego.

Artykuł 6.

Książeczkę wkładkową wydaje się na imię tego, dla którego oszczędność wniesiono, notuje się w niej szczegóły potrzebne do sprawdzenia tożsamości osoby i wkładający ma ją podpisać.

Gdy wkładający nie umie pisać, winien przyprowadzić ze sobą człowieka zasługującego na zaufanie, który ma potwierdzić tożsamość wkładającego i zamiast niego podpisać książeczkę wkładkową.

Odstąpienie książeczki wkładkowej komu innemu uzna Urząd pocztowych kas oszczędności za dokonane tylko wtedy, gdy akt przeniesienia odbył się przed urzędem pocztowym, upoważnionym do sprawowania czynności pocztowej kasy oszczędności.

Gdy się tak stanie, przelewobierca uważany będzie za właściciela książeczki wkładkowej (artykuł 21, ustęp 3).

Także małoletni mają prawo wnoszenia samodzielnie oszczędności i odbierania wypłat, jeżeli ich zastępca prawny nie uwiadomi pisemnie Urzędowi pocztowych kas oszczędności, że się temu sprzeciwia.

Gdyby kto zgubił książeczkę wkładkową, wydana mu będzie druga, skoro się odbędzie postępowanie w artykule 14 przepisane.

Dla tej samej osoby wydać wolno tylko jedną książeczkę wkładkową pocztowej kasy oszczędności.

Ten, któryby się wystarał o dwie lub więcej książeczek wkładkowych, straci odsetki od kapitału zapisanego w drugiej książeczce i we wszystkich innych później wydanych.

Ale gdyby suma ogólna wkładek w dwóch lub więcej książeczkach wkładkowych o które się wkładający wystarał, wynosiła więcej niż 1000 zł., albo gdyby wkładający umieścił w ciągu jednego roku na wydanych dla niego dwóch lub więcej książeczkach wkładkowych więcej niż 300 zł., wkładający straci w pierwszym przypadku część kapitału po nad 1000 zł. a w drugim przypadku część kapitału po nad 300 zł.

W przypadkach zasługujących na względy, mocen jest Minister handlu uwolnić od konfiskaty kapitału, w ustępie powyższym przewidzianej.

Funkcyonaryuszom pocztowym zabronione jest wyjawianie komukolwiek prócz własnym przełożonym, nazwisk osób, wkładki wnoszących i sum jakie wniosły.

Artykuł 7.

Wkładka wynosić może najmniej 50 c. lub powinna być krotną 50 c. Ogólna suma wkładek, w jednym roku wniesionych, po strąceniu wypłat w tymże roku uskuteczionych, nie powinna wynosić więcej jak 300 zł.

Należność wkładającego, t. j. suma wkładek i odsetek skapitalizowanych, nie powinna po strąceniu wypłat wynosić więcej jak 1000 zł.

Wkładki w kwocie 50 c. wnosić można także znaczkami listowemi, lub osobnemi znaczkami pocztowych kas oszczędności, jeżeli Minister handlu zarządzi ich emisją. Znaczki przyklepać trzeba na formularzach, które będą wydawane darmo.

Artykuł 8.

Wysokość stopy procentowej od wniesionych oszczędności ustanawia się w kwocie trzy od stu złotych na rok.

Ta stopa procentowa zmieniona być może tylko drogą ustawodawczą.

Artykuł 9.

Oprocentowanie wniesionych oszczędności poczyna się od najbliższego 1 lub 16 dnia miesiąca po wniesieniu a kończy się z upływem najbliższego ostatniego lub 15 dnia miesiąca przed nadejściem wypowiedzenia do Urzędu pocztowych kas oszczędności w Wiedniu.

Od kwot mniejszych od jednego złotego nie płaci się odsetek.

W dniu 31 grudnia każdego roku odsetki, które narosły, będą doliczane do kapitału i odtąd także będą niosły odsetki.

Do obrachowania odsetek liczyć się będą wszystkie miesiące po 30 dni.

W stacyach zbiorczych (urzędach pocztowych) wywieszona będzie na widok publiczny urzędowa tablica odsetek.

Artykuł 10.

Gdy suma należności wynosi więcej niż 1000 zł. nie będą od niej płacone odsetki.

Artykuł 11.

Jak tylko wkładki i skapitalizowane odsetki jednego właściciela przewyższą sumę 1000 zł., Urząd pocztowych kas oszczędności wezwie właściciela listem poleconym, aby swój kapitał zmniejszył.

Jeżeli w ciągu miesiąca, który po uwiadomieniu nastąpi, wkładający nie zmniejszy swojej należności, natenczas po upływie tego terminu, kupione będą dla niego z urzędu, po cenie obiegowej, obligacye jednorakiego długu państwa

odsetki w biletach przynoszące, wartości imiennej 200 zł. i wkładający będzie o tem uwiadomiony.

Za czas od wygotowania uwiadomienia, aż do zmniejszenia należności wkładającego nie będą płacone odsetki.

Gdyby wkładający nie odebrał do siebie obligacyj dla niego kupionych, Urząd pocztowych kas oszczędności pobiera przypadające odsetki od obligacyj w jego zachowaniu będących i odsetki te zapisuje w registrach zakładu jako nową wkładkę na rzecz właściciela oszczędności.

Urząd pocztowych kas oszczędności wygotowuje dla wkładającego książeczkę, opiewającą na papiery publiczne w tymże urzędzie leżące.

Artykuł 12.

Na żądanie wkładającego i o ile jego należność na to wystarczy, wkładka jego użyta być może na kupienie austryackiej obligacyi rządowej.

Artykuł 13.

Należność lub część tejże wypłacana będzie wkładającemu lub jego następcy prawnemu albo pełnomocnikowi na wypowiedzenie, uczynione w którejkolwiek stacyi zbiorczej (urzędzie pocztowym) i którą wypowiadający ma wskazać.

Wypłacać będzie stacya zbiorcza (urząd pocztowy) w wypowiedzeniu wskazana, za okazaniem książeczki wkładkowej, na zasadzie polecenia Urzędu pocztowych kas oszczędności, wyjąwszy, gdyby na przeszkodzie stało wytoczenie postępowania, w artykule 14 wzmiankowanego, lub gdyby się temu sprzeciwno (artykuły 6 i 17).

Wypowiedziane kwoty aż do 10 zł. asygnować będzie Urząd pocztowych kas oszczędności odwrotną pocztą i stacye zbiorcze (urzędy pocztowe) wypłacać je będą natychmiast po nadejściu asygnacyi Urzędu pocztowych kas oszczędności.

Kwoty od 10 aż do 100 zł. wypłacane będą najpóźniej w 15 dni, kwoty od 100 aż do 500 zł. najpóźniej w miesiąc, kwoty nad 500 zł. najpóźniej w dwa miesiące po nadejściu wypowiedzenia.

Artykuł 14.

Gdy książeczka wkładkowa zginie, dzieje się co następuje:

Właściciel jej chcąc uzyskać duplikat, winien natychmiast uwiadomić o jej zgubieniu Urząd pocztowych kas oszczędności albo bezpośrednio, albo za pośrednictwem najbliższej stacyi zbiorczej (urzędu pocztowego), podając jak najdokładniej oznaki książeczki.

Urząd pocztowych kas oszczędności zarządza natychmiast zanotowanie zaowiedzenia w książkach, z tym skutkiem, że aż do dalszego rozporządzenia nie wolno nikomu nie wypłacić na zgubioną książeczkę wkładkową.

Zarazem Urząd pocztowych kas oszczędności zarządza wywieszenie na widok publiczny w tym urzędzie pocztowym, który zginioną książeczkę wygotował i w tym, do któregooby ją oddano, edyktu, przypominającego każdemu, że po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, jeżeliby w przeciągu tego czasu nie zgłoszono się z pretensjami do książeczki, która zginęła, książeczka ta zostanie unieważniona i nowa książeczka będzie wygotowana.

Gdyby w przeciągu miesiąca nie zgłosił się nikt z pretensjami, Urząd pocztowy kas oszczędności wygotowuje za opłatą należytości w kwocie 10 c. wal. austr. duplikat a książeczkę wkładkową, która była zginęła, unieważnia.

Gdyby w przeciągu miesiąca zgłosił się kto z pretensjami, Urząd pocztowych kas oszczędności odesłać ma strony do właściwego sędziego i ani nie wygotowywać duplikatu, ani nie dopuszczać żadnego rozporządzenia ksiąteczką, która zginęła, dopóki pretensya nie zostanie prawomocnie rozstrzygnięta wyrokiem sądowym.

Artykuł 15.

Przepis §fu 1480 powszechnej księgi ustaw cywilnych, według którego za- ległe odsetki przedawniają się w przeciągu lat trzech, nie odnosi się do odsetek od wkładek, wniesionych do pocztowych kas oszczędności.

Co do przedawnienia wkładek pocztowych kas oszczędności stanowią przepisy ustawowe powszechne.

Wkłádki przedawnione stają się własnością skarbu pocztowego.

Przedawnienie przerywa każda nowa wkładka, każde wypowiedzenie i każde zapisanie odsetek w ksiąteczce wkładkowej.

Artykuł 16.

Papiery państwa, zakupione z urzędu lub na żądanie wkładającego i przez Urząd pocztowych kas oszczędności zachowywane, stają się własnością skarbu pocztowego, gdy przez lat 40 nikt się nie zgłosi ani po te papiery ani po odsetki a wkładający nie nadesł w ciągu tego czasu do Urzędu pocztowych kas oszczędności żadnego innego rozporządzenia ani co do kapitału, ani co do odsetek.

Artykuł 17.

Na oszczędnościach, złożonych w Urzędzie pocztowym kas oszczędności a względnie na ksiąteczkach wkładkowych kas pocztowych, nie można położyć zapowiedzenia, ani też nabyć prawa zastawu.

Księteczka pocztowej kasy oszczędności nie może też być przysądzona drogą egzekucyi.

Przepisy te nie odnoszą się do ksiąteczek opiewających na kupioną rentę państwa, w artykułach 11 i 12 wzmiankowanych.

Gdy wkładający popadnie w bankructwo, zawiadowca upadłości ma prawo wypowiedzieć Urzędowi pocztowych kas oszczędności jego należność, ściągnąć ją i pokwitować.

Sprzeciwienie się wypłacie wkładek może być wzięte na uwagę tylko w tym przypadku, gdyby wytoczony został spór co do prawa własności ksiąteczki wkładkowej lub w przypadku wzmiankowanym w artykule 6.

Protestacje tego rodzaju wnosić trzeba na piśmie do Urzędu pocztowych kas oszczędności w Wiedniu, dołączając dowody do osądzenia potrzebne.

Artykuł 18.

Fundusz zasobny, który przedewszystkiem służy do pokrywania wszelkich strat, gdyby pocztowa kasa oszczędności ich doznała, utworzony być ma z tych nadwyżek, które z umieszczonych korzystnie oszczędności, pozostaną z końcem roku administracyjnego, po strąceniu opłaconych odsetek, wydatków administracyjnych i wszelkich innych, tudzież po zwróceniu zaliczek otrzymanych od etatu pocztowego.

Fundusz zasobny uzupełniany będzie zwolna, aby wynosił 5 od sta ogólnej sumy wkładek, nie może on jednak wynosić więcej jak dwa miliony złotych waluty austriackiej.

Artykuł 19.

Majątek funduszu zasobnego umieszczać trzeba korzystnie i dochód, jaki będzie przynosił, doliczać do tegoż funduszu zasobnego dopóty, dopóki nie dojdzie ustanowionej sumy najwyższej.

Gdy fundusz zasobny dojdzie do przepisanej wysokości, cała nadwyżka wpływów przechodzić będzie na skarb pocztowy jako jego przychód.

Artykuł 20.

Urząd pocztowych kas oszczędności obowiązany jest składać przepisane rachunki z zarządu oszczędnościami na stacyach zbiorczych (w urzędach pocztowych) wniesionemi, a kontrola nad nimi należy do najwyższej Izby obrachunkowej.

Z końcem każdego roku słonecznego Minister handlu przedstawiać będzie obu Izbom Rady państwa szczegółowy wykaz administracyi, działania i stanu Urzędu pocztowych kas oszczędności i ma go w urzędowej części „Gazety wiedeńskiej“ ogłaszać.

Urząd pocztowych kas oszczędności będzie ogłaszał peryodycznie w „Gazecie wiedeńskiej“ stan zakładu.

Artykuł 21.

Korespondencya Urzędu pocztowych kas oszczędności i jego funkcyonaryuszów z wkładającymi oszczędności, jest wolna od opłaty pocztowej.

Przychód pocztowych kas oszczędności jest wolny od podatku.

Podania wkładających i ich zastępców prawnych lub pełnomocników do Urzędu pocztowych kas oszczędności, władz pocztowych i ich funkcyonaryuszów w sprawach, tyjących się służby kas oszczędności, jakoteż przelewy, w artykule 6 wzmiankowane, są wolne od stępli i opłat, jak niemniej odsetki od wkładek wolne są od podatku dochodowego i od wszelkiego podatku, który w przyszłości na jego miejsce będzie zaprowadzony.

Artykuł 22.

Czas, od którego Urząd pocztowych kas oszczędności w Wiedniu, jakoteż stacye zbiorcze, rozpocząć mają urzędowanie, oznaczy Minister handlu.

Artykuł 23.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi handlu.

Schönbrunn, dnia 28 maja 1882.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.